

Prof. dr Nikica Gabrić, oftalmolog: "Kad nešto želimo, čitav kosmos stupa u zaveru kako bi nam pomogao da to ostvarimo"

Sigurno vam je poznata misao Paula Koelja iz romana "Alhemičar", koji prati mladog pastira Santjaga, koji je odlučio promeniti svoj život i krenuti u potragu za nečim što je video u snovima. To je zapravo priča o tome kako vredi slediti svoje srce, svoju veru i unutrašnji glas. Tek tada svemir počinje biti vaš saveznik, u korist vaših želja. U stvarnom životu na velike promene se odlučujemo samo zbog svojih velikih snova, ideala i strasti. Poput Nikole Tesle ili Marije Kiri.

Tako započinje priču **profesor dr Nikica Gabrić**, poznati oftalmolog vodeće klinike u regionu, koja od marta uspešno radi i u Novom Sadu.

Klinika "Svjetlost" prva je privatna univerzitetska klinika u Hrvatskoj, a osim u Zagrebu, gde je smeštena matična ustanova, ima svoje centre i u Splitu, Sarajevu, Banja Luci, te od ove godine u Budvi i Novom Sadu. Usluge pruža od 1998. godine, a do danas ju je posetilo više od 350.000 pacijenata.

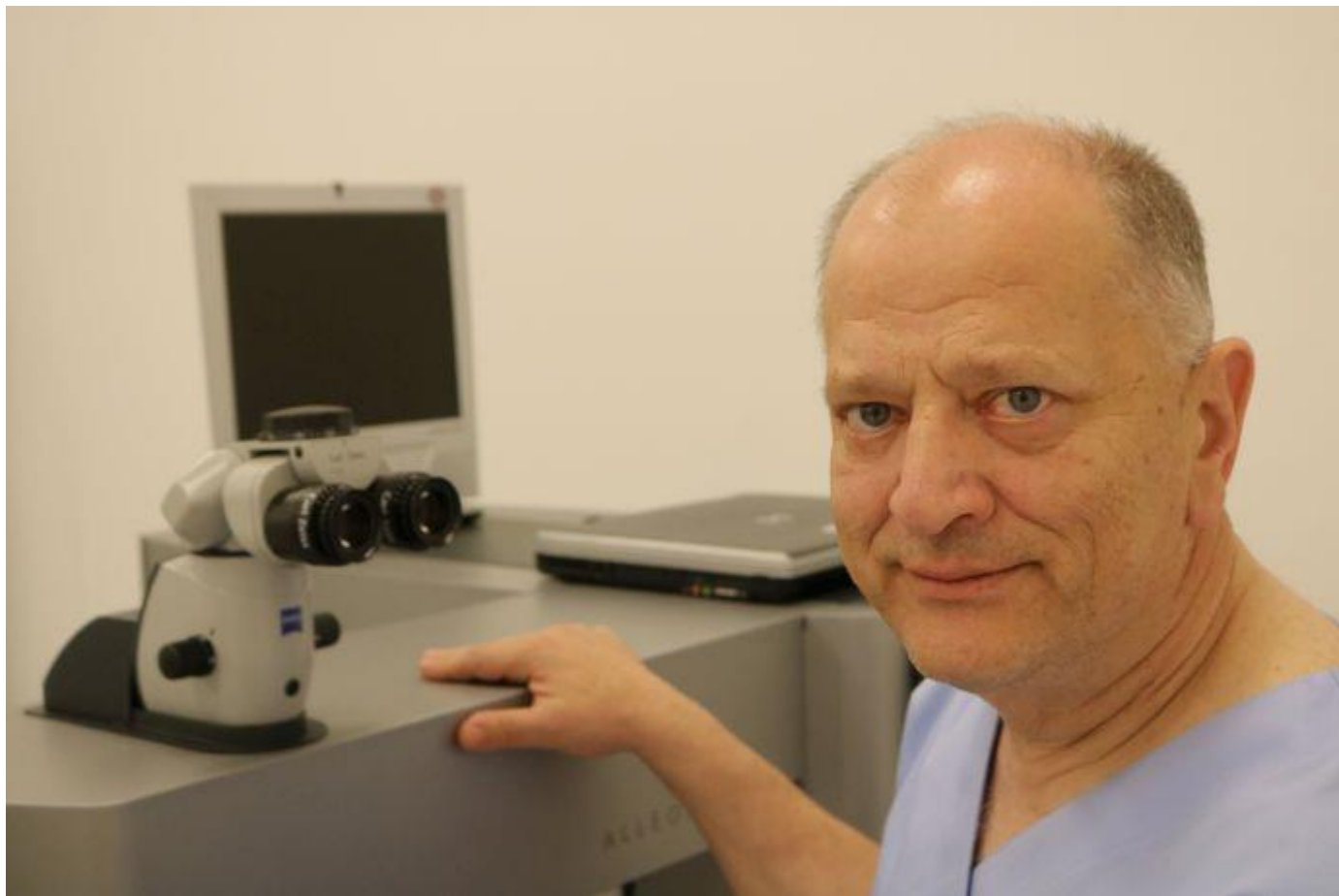
Klinika "Svjetlost" može se pohvaliti brojnim priznanjima poput evropske prestižne nagrade za najbolju regionalnu bolnicu, zatim za najbolje izvedene najkompleksnije zahvate uživo, tu je i priznanje za kvalitet i mnoga druga.

Profesor dr Gabrić za naš portal otvoreno govori o problemima u zdravstvenom državnom sistemu, o tome koliko se novca za zdravstvo izdvaja po stanovniku, kako u Srbiji, tako i u državama EU, ali i o svojim više od 40.000 uspešno urađenih operacija...

U martu ste otvorili prvu kliniku u Srbiji, u Novom Sadu. Zašto baš Novi Sad?

- Za Novi Sad me veže mnogo lepih uspomena. Počevši od toga da sam ovde bio u vojsci, da ovde imam puno prijatelja i da smo pre šest godina počeli jedan lep projekat u Subotici. Potom smo, odlučili taj projekat nastaviti u Novom Sadu. Kada pogledate gde sve Klinika "Svjetlost" deluje – u Zagrebu, Banja Luci, Splitu, Sarajevu, Budvi, ima svoju franšizu u Skoplju – dakle, mi dolazimo na teritorije bivše zajedničke nam države Jugoslavije, u koje mislimo da možemo doneti neke nove tehnologije, neka nova znanja. Zatim, to su ljudi koji govore istim jezikom

koji se razumeju, tako da nema nikakvog razloga da ne bi investirali ovde i razvijali medicinu na prostorima koji su nama po mnogo čemu bliži od drugih.

Šta su građani Novog Sada, odnosno Vojvodine, dobili dolaskom Klinike "Svjetlost"?

- Klinika "Svjetlost" je najjača, najrazvijenija oftalmološka ustanova, u celoj regiji u okruženju i pored ovih mesta na kojima živimo i koje sam spominjao. Novi Sad je dobio modernu oftalmologiju kakvu zaslužuju građani Evrope, a nema razloga da ih ne zaslužuju građani Novog Sada. Mi svi radimo sa sličnim aparatima najnovije tehnologije koje su građani Novog Sada zaslužili i koje mogu platiti. To će osigurati da imaju siguran metod skidanja dioptrije, operacija oka, dijagnosticiranja i tako dalje. Ono što razlikuje našu kliniku u odnosu na druge ustanove, a pogotovo državne, je to što je kod nas pacijent bog. U svim drugim zdravstvenim ustanovama doktori su bogovi, a pacijenti su hodočasnici. Ovde su pacijenti na prvom mestu i njemu želimo pružiti od ljubavi, domaćinskog odnosa do najboljih metoda lečenja i dijagnostike. Istovremeno, ovde imate ljude koji nisu zadovoljni sa zdravstvenom zaštitom, pa odlaze u inostranstvo, odlaze od Rusije do država Zapadne Evrope. Mi se možemo takmičiti sa bilo kojom zemljom u

Evropi kako sa svojom vrstom usluga, kvalitetom i cenom, tako i efikasnošću.

U Klinici "Svjetlost" pacijent je bog

Garanciju kvaliteta klinike "Svjetlost" predstavlja i činjenica da ste upravo Vi uveli lasersko skidanje dioptrije u Hrvatsku davne 1998. godine, ali i sve moderne procedure i zahvate koji do tada nisu bili dostupni na ovim prostorima?

- Na području bivše Jugoslavije bio sam prvi čovek koji je laserski skidao dioptriju. Krajem devedesetih to nije bilo dostupno. U to vreme su ljudi odlazili u Moskvu, Sankt Peterburg, da bi skidali dioptriju i to starinskom metodom uz pomoć dijamantskog nožića, a ne laserom. U Hrvatskoj je to bilo moguće 1998, a u Beogradu 1999. godine. Nije to ništa teško, sve zavisi od toga da li ste hrabar i da li imate pristup tehnologijama. Isto tako biste mogli pitati, zašto neki Nemač, Japanac, Amerikanac, bolje vozi bicikl od Vojvođana. Dakle, treba neko kupiti bicikl, pomoći i pokazati kako se vozi i od toga ne praviti veliku mudrost. S druge strane, državno zdravstvo nije imalo dovoljno novca da bi ulagalo u određene struke, da bi ulagalo u najnoviju tehnologiju. Ja sam 1997. sa 36 godina otišao u Japan, zajedno sa profesorom **dr. sc. Krešimirom Čupakom** koji je tada imao 75 godina. Išli smo da učimo novu tehnologiju laserskog skidanja dioptrije i kada smo videli kako to rade u Tokiju, kupili smo isti aparat. Nekoliko puta je doktor iz Japana dolazio i učio nas kako se to sve radi, a ja sam dalje učio druge. Vrlo jednostavno. Ne mislim da je to nešto posebno, ali je potrebna ljudska hrabrost i podrška. Moj profesor, koji je bio moj učitelj, me je podržao finansijski, jer tada kao mlad doktor nisam imao dovoljno novca da dođem do aparata.

Očekujete li pacijente iz inostranstva i u Novom Sadu, kao i u drugim klinikama?

- Srbija, Hrvatska i zemlje u okruženju imaju puno svojih ljudi koji rade u inostranstvu. Mi u Banja Luci imamo mnogo ljudi koji su srpskog porekla, a žive u Beču. Kada vide da mi radimo u Banja Luci operacije oka po ceni koja je dva puta manja nego što je u Beču, dolaze kod nas. Nakon toga, prenose svoja iskustva prijateljima i ljudima sa kojima žive i rade, pa potom dolaze i oni. U Zagrebu imamo više od milion evra zarade od stranaca. Najviše od Slovenaca ali i od hrvatske dijaspora, Nemaca, Švajcaraca, puno diplomata se operiše. U velikim gradovima ima puno ljudi koji rade u stranim kompanijama. Verujem da će i Novi Sad postati mesto gde će između ostalih najpre dijaspora, a potom i stranci dolaziti i rešavati svoje zdravstvene probleme.

***Nikada neću zaposliti nekog lekara
ukoliko on nije izvrstan***

Na kojim postulatima funkcioniše, radi i raste Klinika "Svjetlost"?

- To je cela filozofija. Rekao sam na početku, svi imamo slične strojeve, aparate, a nekima posao ide dobro, dok nekima baš i ne. Prvi postulat je da je pacijent u središtu pažnje i uvek u pravu i mora biti zadovoljan, jer ako je on zadovoljan, on će drugom reći da mu je bilo dobro. Ne radimo sa zdravstvenim osiguranjima nigde, mi živimo na slobodnom tržištu. Drugo, kod nas ne rade lekari koji rade ujutru u bolnici, pa posle podne kod nas. Radimo kvalitetno i radimo dobro, tako da kod nas radi 50 naših lekara. Nijedan lekar ne radi na drugom mestu. Ovde morate biti izvrsni. Nikada neću zaposliti nekog lekara ukoliko on nije izvrstan, niti ukoliko me zove neki političar, pa makar to bio **Putin** ili **Tramp**. Među doktorima postoji zdrava konkurencija i oni uče mlađe kolege. Svako da bi nešto dobio, mora biti učenik, pa pomoćnik, a onda majstor. Ne možete postati majstor a da niste prošli te faze.

Klinika "Svjetlost" je odgajila nekoliko desetina specijalizanata. Polazete nadu i poverenje u mlade ljude, sudeći po Vašem kadru?

- Za školovanje jednog lekara potrebno je od 100.000 do 150.00 evra. Kapital ne vidimo u strojevima, opremi i mašinama, već u ljudima, koji su tako dobro školovani da mogu raditi ovde i u svetu. Vrednost su uvek ljudi.

Kapital ne vidimo u opremi i mašinama, već u ljudima

Obavili ste više od 40.000 zahvata i to u više od 17 zemalja. Koji Vam je bio najveći medicinski izazov?

- U početku sam bio instruktor za jednu američku kompaniju koja me je plaćala da učim ljude, u svim bivšim zemljama Jugoslavije i Istočne Evrope. Učio sam ljude operisati i u Mađarskoj, Slovačkoj, Bugarskoj, Turskoj, Belorusiji, Rusiji, svuda, jer su im znanje i kvalitet odgovarali, a cena da mene plate je bila manja nego da dovedu Amerikanca da dođe da edukuje te ljude. To je bila prilika da upoznam mnogo kolega iz različitih zemalja. Recimo, prvo uvođenje laserske hirurgije u Vojnomedicinsku akademiju sam napravio ja, prve kurseve ultrazvučnog operisanja na klinici u Beogradu sam takođe napravio, ali isto tako devedesetih godina u Beogradu sam učio transplantaciju rožnjače kod profesora **Paunovića**. Nikada nisam imao predrasude o ljudima i državi. Svuda sam dobro primljen i svuda sam nastojao dobru energiju i svuda se osećam kao kod kuće.

Koliko su ljudi na našim prostorima svesni značaja vida, odnosno lečenja očnih oboljenja i da li je struktura očnih oboljenja u Srbiji i regionu drugačija nego u razvijenim zemljama EU?

- Koliko god da je život težak u Srbiji zbog ekonomske situacije, nema neke razlike između vrste oboljenja u Evropi i u Srbiji. Ono što je možda pitanje u vezi sa pacijentima dijabetesa je – da li služba ima dovoljan broj ljudi da primeti da ljudi nakon deset godina šećerne bolesti imaju problem i na očima. Ipak, to je danas povoljnije nego ranije. Srbija ima dobru oftalmološku školu koja je bila jednako dobra i devedesetih godina. Ono što možda Srbiji nedostaje je više modernih aparata, jer ipak je ekonomski standard niži. To možete uporediti sa automobilima... Dominantno se u Srbiji voze automobili koji su pet, šest ili više godina stari i uvezeni su iz Evrope, takva vam je situacija i sa tehnologijama. Verovatno u Beogradu i velikim kliničkim centrima postoje, ali ta rasprostranjenost tehnologija nije jednako dobra i tu postoji ta šansa za privatnike, koji su spremni investirati i ponuditi novu vrstu usluga i pacijenti to prepoznaju.

Čovek je društveno biće i ne može živeti samo za sebe i samo za novac

Pokazali ste se kao vrstan oftalmolog i uspešan biznismen, a da li postoji još neki potez o kojem sanjate?

- Volim čitati filozofiju, socijologiju, sve me zanima... Čovek je društveno biće i ne može živeti samo za sebe i samo za novac. Pitanje otvaranja klinike je pitanje izazova koji čovek sebi postavi – šta on može u životu postići. Recimo, **dr Svjatoslav N. Fjodorov** je imao 13 klinika u Rusiji pre 90 godina, koje su bile pionirske i uspešne. Ja sam sebe pitao dali mogu biti mali Fjodorov i napraviti isto toliko. Do sada sam stigao do sedam. Širićemo se dalje i to je sigurno.

Koliko je tokom poslednjih decenija napredovala oftalmologija?

- Pre 32 godine, kada sam počinjao, onda se zbog operacije sive mrežnice ili katarakte ležalo sa zatvorenim očima u bolnici i do sedam dana, a bolovanje je trajalo mesec dana. To se sve danas, svelo na tri sata boravka u klinici i tri dana

bolovanja. Tome možemo zahvaliti naukama kao što su fizika, hemija, novim lekovima, novim aparatima, mašinama koje pomažu...

Mašine danas odrade velik deo posla, ali doktor je taj koji radi selekciju pacijenata

Radite operaciju katarakte, lasersko skidanje dioptrije, transplantaciju rožnjače... Postoji li očno oboljenje za koje nemate leka?

- Veoma mali procenat i to su genetske bolesti poput noćnog slepila i nekih retkih bolesti. Ipak u narednih pet, šest godina će se genetskim inženjeringom dosta toga rešiti. Danas, možda nije toliko potrebno da ste vešt hirurg kao nekada, jer je ranije isključivo sve zavisilo, od vašeg talenta i broja operacija koje imate u svojim rukama, a danas, imate strojeve koji za doktore odrade veliki deo posla, ali doktor je taj koji radi selekciju pacijenata. Dakle, da li su pogodni za tu vrstu operacija. Idemo ka robotizaciji medicine i idemo ka tome da izmišljamo sve bolje i savremenije lekove uključujući i genetski inženjering, s kojim ćete moći lečiti bolesti koje su neizlečive.

Među prvima ste na prostoru bivše Jugoslavije krenuli u privatni biznis. Usudili ste se napustiti ušuškano državno gnezdo i započeli ste sopstveni biznis. Da li je to bila teška odluka?

- Dva puta sam bio politički podoban, a dva puta to nisam. Na početku karijere sam bio najmlađi šef jedne klinike na celom prostoru bivše Jugoslavije i tada sam shvatio da najveća vrednost nije u tome gde ja radim, već šta imam u svojoj glavi. U toj maloj gradskoj bolnici u kojoj sam radio nekada, od običnog odeljenja sam napravio kliniku i nakon šest meseci sam rekao da je neću više voditi. Tamo se sve svodilo na to koliko ste podobni u političkom smislu, pa toliko možete i napredovati. Mene je to nerviralo i tako sam otišao u privatnike i žao mi je što nisam pre.

Kada ulažete puno vremena u svoj posao, onda rezultati neminovno dođu

Od malog prostora od 150 kvadrata došli ste na preko 4.000 kvadrata u Vaših šest klinika?

- Sve sam postigao sa puno rada. Juče sam bio u Splitu, isto sam ustao u pet ujutru kao i danas, kada sam iz Zagreba došao u Novi Sad. Večeras se vraćam iz Novog Sada za Zagreb. Kada ulažete puno vremena u svoj posao, onda rezultati neminovno dođu. Ne može se nešto stvoriti bez rada. Nažalost, mi danas živimo u "moralnoj samoposluzi". Ljudi gledaju televiziju i svi bi hteli biti bogataši i ništa ne raditi, a to ne postoji. Svi ljudi koji su spremni uložiti 10.000 sati će biti majstori svog posla, bez toga nema ništa. Iza svakog uspešnog čoveka leži bezbroj uložениh sati, bezbroj uložениh problema koje je rešio. Osoba koja se ne žali na ono što mu sedešava, već traži druga rešenja, taj čovek uvek uspe, pa taman i u zemljama kakve su naše.

PERSPEKTIVA PRIVATNOG ZDRAVSTVA U SRBIJI: "Ona će biti sve veća, jer ekonomska situacija u zemljama u regionu neće dozvoliti da se državne institucije razvijaju u onakvoj razini u kojoj bi hteli, jer naprosto, moć države zavisi od njihove ekonomije. Koliko ljudi radi, a koliko je bruto dohodak pa koliko se novca izdvaja za zdravstvo... sve je to uvezano. Nažalost, u Srbiji se po glavi stanovnika za zdravstvo izdvaja 300 evra, u Hrvatskoj 800, u Sloveniji 1.500, u Austriji 2.500 u Nemačkoj 3.000, a Norveškoj 5.000. Dakle, zdravstvo ne može biti isto tamo gde se po glavi izdvaja 300 i tamo gde je ta cifra 5.000 evra. U tome vidim svoju priliku, da ljudima koji imaju određene zdravstvene probleme omogućimo kvalitetnu dijagnostiku, terapiju i prihvatljive cene. Samim tim će se ljudi sve više okretati privatnom zdravstvu. Ono što nije dobro u državnom zdravstvu je što u Srbiji i Hrvatskoj caruje 'meka korupcija', a to znači da se privatno zdravstvo odvija u državnoj bolnici. Dakle vi ujutru ne možete doći do lekara u bolnici, ali ga popodne možete naći u nekoj poliklinici. Kada budete napredovali na putu ka Evropi, to će se, kao što je slučaj u Hrvatskoj i Sloveniji, menjati i rešavati. U tome vidim priliku za doktore koji su hrabri, koji znaju i koji su spremni investirati svoje vreme novce ali i reskirati i tako će privatno zdravstvo sve više rasti u Srbiji" – ističe prof. dr Nikica Gabrić.

U Hrvatskoj gotovo da nemate konkurenciju. Plašite li se konkurencije u Srbiji?

- Uvek imate konkurenciju. Na nebu ne postoji samo jedna zvezda. I dobro je da postoji, ali ne smatramo to kao problem, jer smo i u drugim državama isto imali

konkurenciju, trudili se, radili predano i borili se za svoje mesto pod suncem.

Pacijenti su osuđeni da čekaju jer je državni sistem loše organizovan, i mi u tome vidimo svoju priliku

Jeste li zadovoljni dosadašnjim rezultatima u Novom Sadu i zbog čega se najčešće pacijenti jalažu u kliniku "Svjetlost" ?

- Najčešći pacijenti su mladi ljudi koji ne žele nositi naočare ili kontakt sočiva, pa dolaze na lasersko skidanje dioptrije. Na drugom mestu su ljudi koji imaju mrežu i čekaju u zdravstvenim bolnicama po godinu dana na operaciju. Pacijenti su osuđeni da čekaju jer je državni sistem loše organizovan, i mi u tome vidimo svoju priliku. Na trećem mestu su pacijenti koji boluju od dijabetesa. Zadovoljni smo dosadašnjim rezultatima, jer smo u prva dva meseca imali više od 300 operacija.

